

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДВНЗ «ПРИКАРПАТСЬКИЙ
НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНИКА»

Факультет фізичного виховання і спорту

Кафедра теорії та методики фізичної культури і спорту

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Спортивні споруди та обладнання

Освітня програма «Фізична культура і спорт»
Перший (бакалаврський) рівень

Спеціальність 017 Фізична культура і спорт
Галузь знань 01 Освіта/Педагогіка

Затверджено на засіданні кафедри теорії та методики фізичної культури і
спорту
Протокол №1 від “31” серпня 2020 р.

Івано-Франківськ
2020

ЗМІСТ

1. Загальна інформація
2. Аnotація до курсу
3. Мета та цілі курсу
4. Компетентності
5. Результати навчання
6. Організація навчання курсу
7. Система оцінювання курсу
8. Політика курсу
9. Рекомендована література

1. Загальна інформація	
Назва дисципліни	Спортивні споруди і обладнання
Викладач (-и)	Луцький Василь Ярославович
Контактний телефон викладача	0665654169
E-mail викладача	luckij55@gmai.com
Формат дисципліни	Лекційні, семінарські заняття
Обсяг дисципліни	3 кредитів ЄКТС
Посилання на сайт дистанційного навчання	www.d-learn.pnu.edu.ua
Консультації	понеділок 13.30
2. Анотація до курсу	
Дисципліна призначена для студентів другого курсу спеціальності 017 Фізична культура і спорт та покликана сформувати у студентів знання про призначення спортивних споруд для занять ФКіС.	
3. Мета та цілі курсу	
Вивчення загальних основ проектування, будівництва, ремонту та експлуатації спортивних споруд, призначених для занять спортом, масових фізкультурно-оздоровчих заходів за місцем проживання, в навчальних закладах, спортивних клубах, у місцях відпочинку тощо	
4. Компетентності	
ЗК-1. Здатність вчитися та оволодівати сучасними знаннями. ЗК-2. Здатність реалізовувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні. ЗК-3. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і примножувати досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій. ЗК-4. Здатність до організаційної роботи, взаємодії в колективі, вміння враховувати психоемоційні особливості окремих осіб, зокрема, та колективу, загалом; ЗК-5. Здатність працювати в команді, виконувати роботу в групі під керівництвом лідера, мати навички, що демонструють здатність до врахування вимог трудової дисципліни і інтересів колективу; ЗК-6. Здатність спілкуватися (першою) рідною мовою, правильно і логічно будувати своє усне й писемне мовлення; ЗК-8. Здатність здійснювати аналіз й осмислення загальнонаукової та професійно орієнтованої літератури, у тому числі іноземної; ЗК-9. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях. ЗК-10. Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів). ЗК 11. Здатність використовувати інформаційно-комунікаційні технології. ЗК-12. Здатність до адаптації та дій в новій ситуації. ФК-1. Здатність формувати в учнів предметні компетентності з фізичного виховання, медико-біологічних та психологічних основ і технологій розвитку рухових умінь і навичок та фізичних якостей, санітарно-гігієнічних основ діяльності у сфері фізичної культури, відповідно до вимог стандарту середньої освіти. ФК-2. Здатність застосовувати сучасні методи й освітні технології навчання у фізичному вихованні. ФК-3. Здатність здійснювати об'єктивний контроль і оцінювання рівня навчальних ФК-9. Здатність здійснювати профілактику травматизму, забезпечувати охорону життя і здоров'я	

дітей

ФК-13. Здатність виховувати в учнів соціально-особистісні якості: цілеспрямованість, організованість, працьовитість, відповідальність, громадянськість, комунікативність.

ФК-16. Здатність до організаційної роботи у сфері спортивно-оздоровчої роботи у навчальних закладах, позашкільних закладах учнівської молоді (зі спортивного туризму й орієнтування), літніх дитячих оздоровчих таборах

ФК-19. Здатність до безперервного професійного розвитку.

5. Результати навчання

ПРН-1. Знає законодавчу базу щодо завдань, цілей, принципів, зasad функціонування повної загальної середньої освіти в Україні; законодавчі акти України в галузі охорони дитинства про захист прав дітей та забезпечення їх повноцінного розвитку; сфери фізичної культури.

ПРН-4. Знає правила профілактики травматизму та надання першої медичної допомоги.

ПРН-5. Знає вікові особливості та закономірності розвитку фізичних (рухових) якостей в різних видах рухової активності.

ПРН-6. Розуміє значення та зміст обраної професії; основних концепцій та базових понять у фізичній культурі.

ПРН-16. Вміти складати планувальну і звітну документацію, організовувати та проводити масові спортивно-оздоровчі заходи та спортивні змагання.

ПРН-19. Вміти практично використовувати документи державних і громадських органів управління у сфері фізичної культури

ПРН-24. Здатність спілкуватися українською та іноземною мовами у професійному середовищі, володіти фаховою термінологією та професійним дискурсом, дотримуватися етики ділового спілкування.

ПРН-25. Здатність засвоювати нову фахову інформацію, оцінювати й представляти власний досвід, аналізувати й застосовувати досвід колег.

ПРН-28. Розуміти значення культури як форми людського існування, цінувати різноманіття та мультикультурність світу і керуватися у своїй діяльності сучасними принципами толерантності, діалогу і співробітництва.

6. Організація навчання курсу

Обсяг курсу

Вид заняття	Загальна кількість годин
Лекційні заняття	12
семінарські заняття / практичні / лабораторні	18
самостійна робота	60

Ознаки курсу

Семестр	Спеціальність	Курс (рік навчання)	Нормативний / вибірковий
6	017 Фізична культура і спорт	3	H

Тематика курсу

Тема, план	Форма заняття	Літера тура	Завдання, год	Вага оцінки	Термін виконання
Змістовий модуль 1. Загальні основи спортивних споруд	Лекції Практичні заняття Самостійна робота	1,4,7, 11			

Тема 1. Спортивні споруди як необхідна умова забезпечення заняття різними видами оздоровчо-спортивної діяльності.	Лекції Практичні заняття Самостійна робота	1,2,3,5	<p>Предмет курсу «Спортивні споруди та обладнання» та його міждисциплінарний характер. Мета та завдання курсу.</p> <p>Коротка історія розвитку спортивних споруд.</p> <p>Розвиток спортивних споруд у Античній Європі.</p> <p>Суть ігор та облаштування майданчиків для їх проведення у стародавніх цивілізаціях Центральної та Північної Америки.</p> <p>Суть ігор та облаштування майданчиків для їх проведення у стародавніх Китаї, Японії та Індії.</p> <p>Історична необхідність виникнення стадіонів.</p> <p>Термінологічні визначення основних фізкультурно-спортивних споруд.</p> <p>Спортивні споруди сучасного олімпійського руху.</p> <p>Модернізація спортивних споруд з літніх та зимових видів спорту з часу входження їх у програму Олімпійських ігор до сьогодення.</p>	5 балів	Згідно розкладу
Тема 2. Основи проектування, будівництва та експлуатації спортивних споруд.		3,5,8,9	<p>Матеріальні засоби забезпечення системи фізичного виховання та спорту.</p> <p>Основні та допоміжні споруди, їх значення у діяльності спортивних споруд.</p> <p>Характеристика основних площинних та критих спортивних споруд.</p> <p>Вимоги до місць заняття фізичною культурою і спортом при будівництві площинних спортивних споруд.</p> <p>Основні поняття про конструкції критих спортивних споруд, що визначають безпеку та комфорт їх експлуатації.</p> <p>Вимоги до конструктивних елементів будівель (даху, стін,</p>	5 балів	Згідно розкладу

			<p>підлоги) спортивних споруд.</p> <p>Санітарно-гігієнічні вимоги до спортивних споруд.</p> <p>Санітарний контроль за станом спортивної споруди.</p> <p>Санітарно-гігієнічні вимоги до конструкції підлоги, стін, стелі спортивних залів.</p> <p>Гігієнічні вимоги до температури повітря, вентиляції, освітлення ФСС.</p> <p>Використання кольорових гам в оформленні ФСС.</p> <p>Проект – основний документ у будуванні спортивної споруди.</p> <p>Порядок введення в експлуатацію спортивних споруд.</p> <p>Експлуатація та реконструкція спортивних споруд.</p> <p>Профілактичний огляд, поточний та капітальний ремонт споруд.</p> <p>Паспорт спортивної споруди.</p> <p>Причини фізичного зносу та морального старіння спортивної споруди.</p> <p>Техніка безпеки на спортивних спорудах.</p>		
	Лекції Практичні заняття Самостійна робота		2 2 10		
Змістовий модуль 2. <i>Характеристика основних площинних і критих спортивних споруд</i>	Лекції Практичні заняття Самостійна робота	3,8,12,			
Тема 3. Спеціалізовані спортивні споруди для легкої атлетики.		2,9,14,	<p>Класифікація легкоатлетичних споруд за призначенням та по часу використання.</p> <p>Облаштування легкоатлетичних бігових доріжок (розміри, розмітка, покриття).</p> <p>Облаштування місць для легкоатлетичних стрибків у довжину та потрійним.</p> <p>Облаштування місць для легкоатлетичних стрибків у висоту та з жердиною.</p> <p>Облаштування місць для легкоатлетичних метань та штовхання ядра.</p>	5 балів	Згідно розкладу

	Лекції Практичні заняття Самостійна робота		<p>Експлуатація та догляд за біговими доріжками та місцями для метань та стрибків.</p> <p>Спортивне ядро: склад, розміри, розмітка конструкцій. Спортивне ядро спрощеного типу.</p> <p>Легкоатлетичний манеж, його універсальність для інших видів спорту.</p> <p>Облаштування «доріжок (трас) здоров'я» за місцем проживання та у зонах відпочинку.</p> <p>Правила експлуатації та догляду за спорудами для легкої атлетики.</p> <p>2 2 10</p>		
Тема 4. Спеціалізовані спортивні споруди для ігрових видів спорту.		5,10,13	<p>Загальна характеристика та класифікація ігрових майданчиків та полів.</p> <p>Ігрові та будівельні розміри майданчиків та полів.</p> <p>Загальні вимоги до ігрових майданчиків та полів: орієнтація, розмітка, освітлення, пропускна здатність.</p> <p>Вимоги до різновидів покриття відкритих ігрових майданчиків та полів.</p> <p>Обслуговування та ремонт ґрунтових та синтетичних покріттів.</p> <p>Спеціалізовані та універсальні ігрові майданчики.</p> <p>Облаштування футбольних полів.</p> <p>Дренажна система ігрових полів.</p> <p>Догляд за газоном ігрового поля.</p> <p>Облаштування майданчиків для гри у волейбол, баскетбол, гандбол.</p> <p>Облаштування тенісних та бадміntonних кортів.</p> <p>Облаштування місць для проведення навчально-тренувального процесу та змагань з футзалу, пляжного футболу, пляжного волейболу, настільного тенісу.</p> <p>Загальні вимоги до критих ігрових спортивних залів.</p>	5 балів	Згідно розкладу

	Лекції Практичні заняття Самостійна робота		2 4 10		
Тема 5. Спеціалізовані спортивні споруди для водних та зимових видів спорту.		1,4,8, 10	<p>Загальна характеристика споруд для водних видів спорту.</p> <p>Характеристика басейнів за призначенням та розмірами ванн.</p> <p>Облаштування та обладнання ванн басейнів. Допоміжні приміщення басейнів</p> <p>Облаштування місць для проведення навчально-тренувального процесу та змагань з плавання, водного поло, стрибків у воду, синхронного плавання.</p> <p>Відкриті штучні басейни.</p> <p>Облаштування басейну на відкритій водоймі.</p> <p>Акваторії для греблі на байдарках і каное. Водноспортивна станція (яхт-клуб).</p> <p>Санітарно-гігієнічні норми експлуатації басейнів.</p> <p>Загальна характеристика споруд для зимових видів спорту.</p> <p>Облаштування місць для проведення навчально-тренувального процесу та змагань з гірськолижного спорту, біатлону, лижних перегонів, фрістайлу.</p> <p>Функціонально-технологічна та архітектурно-планувальна композиція лижно-спортивної бази.</p> <p>Облаштування трамплінів для стрибків на лижах.</p>	5 балів	Згідно розкладу
Змістовий модуль 3. <i>Фізкультурно-спортивні споруди загальнодержавної системи освіти та у царині нової соціальної політики</i>	Лекції Практичні заняття Самостійна робота	2 2 10		5 балів	

Тема 7. Фізкультурно-спортивні споруди загальнодержавної системи освіти.	Лекції Практичні заняття Самостійна робота	2,5,9, 14,	<p>Загальна характеристика та класифікація найпростіших ФСС. Споруди та обладнання для фізкультурно-оздоровчих занять у дошкільних навчальних закладах. Споруди та обладнання для забезпечення фізкультурно-спортивної роботи у ЗНЗ. Вимоги до відкритих спортивних майданчиків ЗНЗ. Облаштування спортивних залів ЗНЗ.</p> <p>Вимоги техніки безпеки до місць проведення навчального процесу з фізичного виховання у ЗНЗ.</p> <p>Спортивний інвентар та обладнання для забезпечення процесу фізичного виховання у ЗНЗ.</p> <p>Методика випробування гімнастичних приладів спортивних залів ЗНЗ.</p> <p>Набір медикаментів, перев'язувальних засобів і приладів для аптечки спортивного залу ЗНЗ.</p> <p>Облаштування шкільного фізкультурно-спортивного комплексу.</p> <p>Облаштування місць для легкоатлетичних видів фізичних вправ школярів.</p> <p>Облаштування місць для спортивних ігор.</p> <p>Облаштування місць для занять гімнастикою.</p> <p>Облаштування місць для занять плаванням та лижною підготовкою.</p> <p>Споруди та обладнання для забезпечення фізкультурно-спортивної роботи у ВНЗ.</p> <p>2</p> <p>2</p> <p>6</p>	5 балів	Згідно розкладу
Тема 8. Нова соціальна та технічна політика у будівництві спортивних споруд.		6,8,12, 14	<p>Законодавчі основи необхідності врахування потреб інвалідів та маломобільних груп населення при проектуванні та будівництві спортивних споруд.</p> <p>Типова інструкція щодо забезпечення пересування</p>	5 балів	Згідно розкладу

	Лекції Практичні заняття Самостійна робота		інвалідів на візках у проектах спортивних споруд. 1 2 4		
Контрольна робота	Самостійна робота	4,6,8, 14	Запитання тем 1-8 2	5 балів	грудень

7. Система оцінювання курсу

Загальна система оцінювання курсу	<p>Система оцінювання знань студентів з кожної навчальної дисципліни включає поточний, модульний та семестровий контролі знань.</p> <p>Поточний контроль здійснюється під час проведення лекційних, практичних, індивідуальних занять і має на меті перевірку знань студентів з окремих тем навчальної дисципліни та рівня їх підготовленості до виконання конкретної роботи. Оцінки у національній шкалі («відмінно» — 5, «добре» — 4, «задовільно» — 3, «незадовільно» — 2), отримані студентами, виставляються в академічних журналах.</p> <p>Модульний контроль проводиться (виставляється) на підставі оцінювання результатів знань студентів після вивчення матеріалу з логічно завершеної частини дисципліни — змістового модуля.</p> <p>Завданням модульного контролю є перевірка розуміння та засвоєння певного матеріалу (теми), вироблення навичок проведення розрахункових робіт, здатності вирішувати конкретні ситуативні задачі, здатності осмислювати зміст даної частини дисципліни, уміння публічно чи письмово подати певний матеріал. Форми модульного контролю та система оцінювання рівня знань та вмінь студентів визначаються кафедрою та відображаються у робочій навчальній програмі дисципліни. Кількість балів за кожний модуль (оцінка контролю у балах) визначаються кафедрою.</p> <p>Семестровий (підсумковий) контроль проводиться у формі екзамену. Екзамен — форма підсумкового контролю, яка передбачає перевірку розуміння студентом теоретичного та практичного програмного матеріалу з усієї дисципліни, здатності творчо використовувати здобуті знання та вміння, формувати власне ставлення до певної проблеми тощо. Форма проведення екзамену може бути письмова, письмово-усна, у формі тестових екзаменаційних завдань. Зміст екзаменаційних завдань та критерії оцінювання встановлюються кафедрою.</p>
Вимоги до письмової роботи	<p>При виставленні балів за модульний контроль оцінюються: рівень теоретичних знань та практичні навички з тем, включених до змістових модулів, самостійне опрацювання тем, проведення розрахунків, лабораторних робіт, написання рефератів, опрацювання завдань робочих зошитів, підготовка конспектів навчальних чи наукових текстів, тощо.</p> <p>Якщо студент не складав змістовий модуль з поважних причин, які підтвердженні документально, то він має право на його складання з дозволу зав. кафедри (за заявою).</p>

Практичні заняття	<p>Відповідь студента на практичному занятті оцінюється за 4-бальною системою:</p> <p>5 балів – Студент вільно володіє навчальним матеріалом; висловлює свої думки; творчо виконує індивідуальні та колективні завдання; самостійно знаходить додаткову інформацію та використовує її для реалізації поставлених перед ним завдань; вільно використовує нові інформаційні технології для поповнення власних знань; комунікативні уміння та навички сформовані на високому рівні; може аргументовано обрати раціональний спосіб виконання завдання і оцінити результати власної практичної діяльності; виконує завдання, не передбачені навчальною програмою; вільно використовує знання для розв'язання поставлених перед ним завдань.</p> <p>4 бали – Студент вільно володіє навчальним матеріалом, застосовує знання на практиці; узагальнює і систематизує навчальну інформацію, але допускає незначні граматичні помилки у порівняннях, формулюванні висновків, застосуванні теоретичних знань на практиці; за зразком самостійно виконує практичні завдання, передбачені програмою; має стійкі навички виконання завдань.</p> <p>3 бали – Студент володіє навчальним матеріалом поверхово, фрагментарно; на рівні запам'ятовування відтворює певну частину навчального матеріалу з елементами логічних зв'язків; знайомий з основними поняттями навчального матеріалу; комунікативні уміння та навички сформовані частково; під час відповіді допускаються суттєві граматичні помилки; має елементарні нестійкі навички виконання завдань; планує та виконує частину завдань за допомогою викладача.</p> <p>2 бали – У студента не сформовані комунікативні уміння та навички; студент допускає велику кількість граматичних помилок, що ускладнює розуміння; студент не володіє навчальним матеріалом; виконує лише елементарні завдання, потребує постійної допомоги викладача.</p>
Умови допуску до підсумкового контролю	Допуск до іспиту становить мінімум 25 балів, максимум 50 балів; бал за складання іспиту (підсумковий контроль) становить максимум 50 балів.
8. Політика курсу	
	<ul style="list-style-type: none"> – Студент повинен вчасно приходити на заняття. Викладач може не допустити студента до заняття, якщо він/вона спізнився без поважної причини. – У випадку пропуску 5 чи більше практичних занять без поважної причини, студент може бути не допущений до підсумкового контролю (екзамену), або його/її підсумкова оцінка буде знижена; – Студент повинен добросовісно готовуватися до усіх видів поточного, модульного та підсумкового контролю; – Студент має брати активну участь на практичних заняттях; – Студент повинен бути толерантним у спілкуванні з викладачем та іншими студентами, зокрема під час обговорення дискусійних питань на заняттях; – Студент на свій вибір має зробити переклад 5 різноманітних текстів, що виносиТЬся на індивідуальну роботу; – Студент може відпрацювати будь-яке пропущене заняття чи вид контролю; – Заборонено користування мобільним телефоном, планшетом чи іншими мобільними пристроями під час опитування та виконання письмових завдань.

- У випадку порушення норм академічної добroчесності під час виконання завдань поточного, модульного чи підсумкового контролю, студент отримає «0» балів.
- Якщо студент має претензії до викладача через оцінювання, якість надання послуг тощо, спершу треба повідомити про це самого викладача; якщо проблему не вдалося вирішити, студент має право звернутися до завідувача кафедри чи керівництва факультету;
- Студент повинен неухильно дотримуватися правил внутрішнього розпорядку навчального закладу; інших видів політики, передбаченої нормативними документами, що регулюють навчальний процес у ЗВО.

9. Рекомендована література

1. Луцький Я. В. Спортивні споруди / Я. В. Луцький, В. Я. Луцький. – Івано-Франківськ, 2007. – 80 с.
2. Бурлаков И.Р. Специализированные сооружения для водных видов спорта : Учебное пособие / И. Р. Бурлаков, Г. П. Неминущий. – М. : «СпортАкадемПресс», 2002. – 286 с. (Спортивные сооружения и оборудование).
3. Легка атлетика : Правила змагань. – К. : Поліграфічний центр «Технопрінт», 2001. – 99 с.
4. Бурлаков И. Р. Специализированные сооружения для легкой атлетики : Учебное пособие / И. Р. Бурлаков, Г. П. Неминущий. – М. : «СпортАкадемПресс», 2001. – 116 с.
5. Бурлаков И. Р. Спортивные сооружения и комплексы : Учебное пособие / И. Р. Бурлаков, Г. П. Неминущий. – Ростов н/Д : Ростов. гос. пед. ун-т, 1997. – 230 с.
6. Физкультурно-оздоровительные и спортивные сооружения. Нормы, правила, рекомендации по реконструкции, ремонту и техническому обслуживанию / Под общ. ред. Л. В. Аристовой. – М. : Советский спорт, 2003. – 535 с.
7. Тлузман Л. С. Тренажеры в оздоровительной физической тренировке / [Глузман Л. С., Чабан И. П. и др.]. – Киев : Высшая школа, 1999. – 259 с.
8. Белов Ю. М. Олимпийские стадионы XX века. Спортивно-технологический, социокультурный и экологический феномен урбанизации / Ю. М. Белов // Человек в мире спорта, новых технологий и перспектив. – М., 1998. – 320 с.
9. Правила пожежної безпеки для спортивних будинків та споруд (проект). – Режим доступу: <http://www.mns.gov.ua/files/2011/1/24/pravila>.
10. 0.00-4.15-98 «Положення про розробку інструкцій з охорони праці». Наказ Держнаглядохоронпраці від 29.01.1998 р. № 9.
11. ДБН В.2.5-28-2006 «Природне і штучне освітлення».
12. ДСН 3.3.6.042-99 Санітарні норми мікроклімату виробничих приміщень.
13. ДСН 3.3.6.037-99 Санітарні норми виробничого шуму, ультразвуку та інфразвуку.
14. ДСН 3.3.6.039-99 Державні санітарні норми виробничої загальної та локальної вібрації.
15. Конвенція МОП 187 «Про основи, що сприяють безпеці й гігієні праці»

Викладач: В.Я.Луцький